

Vilkår for Brannforsikring

Vilkår av 1. januar 2021

Innhold

	Side
1. Hvem som er forsikret – sikrede	2
2. Hvor forsikringen gjelder	2
3. Hva som kan være forsikret.....	2
3.1 Bygning	2
3.2 Maskin/Inventar/Løsøre/Varer	3
3.3 Driftsløsøre	3
3.4 Innbo	3
3.5 Andre ting.....	4
Hoveddekninger	
(som gjelder for alle)	
4. Brann	4
5. Erstatningsoppgjør	5
6. Naturskade	9
7. Huseieransvar.....	10
Særdekning	
(Dekning som bare gjelder for privatpersoner)	
8. Rettshjelp	11
Tilleggsdekninger	
(som gjelder når det fremgår av forsikringsbeviset)	
9. Avbruddstap	14
Viktige betingelser	
(som gjelder for alle dekninger)	
10. Forutsetninger og bruksbegrensninger	15
11. Sikkerhetsforskrifter	15
12. Grov uaktsomhet	19
13. Identifikasjon	19
14. Frist for å melde krav	19

Vilkår for Brannforsikring

INNLEDNING – SLIK LESER DU VILKÅRENE

Vilkårene gjelder for bolighus, hytte og andre bygninger.

I tillegg til disse vilkår, gjelder Frenedes generelle vilkår.

Alle vilkårsbestemmelser må leses i sammenheng. Vilkårene må leses i lys av forsikringsbevisets beskrivelse av det som er forsikret og hvilke dekninger din forsikring omfatter. Det er viktig at du sjekker at opplysningene om bygningen i forsikringsbeviset stemmer og at forsikringsbeviset inneholder de dekninger du har behov for.

Punkt 1, 2 og 3 i vilkårene fastsetter hvem som er forsikret, hvor forsikringen gjelder og hva som er forsikret. Punkt 4, 6 og 7 fastsetter hva slags skader og tap forsikringen omfatter og hvilke skader og tap som er unntatt fra forsikringen. Punkt 8 gjelder bare når en privatperson tegner brannforsikring og punkt 9 bare når en bedrift har tegnet brannforsikring. Punkt 5 har generelle regler om hvordan erstatningen skal beregnes og viktige regler om skadeoppgjøret. I punkt 10 har vi beskrevet hva bygningen kan/skal brukes til. I punkt 11 har vi beskrevet hva som skal gjøres for å unngå skade eller tap. Punkt 12 fastsetter at Frenedes ansvar kan settes ned eller falle bort dersom forsikringstilfellet skyldes grov uaktsomhet. Punkt 13 har regler om at handlinger eller unnløtelser fra visse personer, får samme virkning som om handlingene eller unnløtelserne var foretatt av deg selv. Fristen for å melde krav under forsikringen finner du i punkt 14. Du har rett til erstatning under forsikringen når alle betingelser i vilkår og forsikringsbevis er oppfylt

1. HVEM SOM ER FORSIKRET - SIKREDE

Forsikringsavtalelovens § 7-1 gjelder ikke. I stedet gjelder:

Forsikringen gjelder for:

- Forsikringstaker.
- Ved forsikring av fast eiendom gjelder forsikringen også for innehaver av eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett i eiendommen.
- Ved forsikring av løsøre gjelder forsikringen også til fordel for innehaver av panterett i løsøre, som har mottatt skriftlig forsikringsattest fra Frende.
- Forsikringsavtalen kan endres eller sies opp uten varsel til panthaver eller andre medforsikrede.

For forsikring til privatpersoner gjelder forsikringen også for:

- Ektefelle.
- Samboer. Med samboere menes personer som bor i samme bolig og lever sammen i et ekteskaplignende forhold, og har felles adresse i Folkeregisteret.

2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Forsikringen gjelder på det sted som er nevnt i Forsikringsbeviset.

Naturskadeforsikringen i punkt 6 gjelder i Norge. Huseieransvar i punkt 7 og rettshjelp i punkt 8 gjelder i Norden.

For ting som midlertidig er borte fra forsikringsstedet, gjelder forsikringen i Norden.

Forsikringen omfatter likevel ikke:

- Ting på bygge- eller anleggsplass.
- Ting under transport.

3. HVA SOM KAN VÆRE FORSIKRET

Forsikringen kan omfatte førsterisikoforsikring på:

- Bygning, eller
- Maskin/Inventar/Løsøre/Varer, eller
- Driftsløsøre, eller
- Innbo eller
- Andre ting.

Det fremgår av forsikringsbeviset hva forsikringen omfatter.

Vilkår for Brannforsikring

3.1 BYGNING

Når det er tegnet forsikring på bygning, omfatter forsikringen den bygning som er angitt i forsikringsbeviset, med inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.

Til bygningen medregnes

- Grunnmur, bygningsfundamenter, ledninger og utstyr som er nødvendig og har en bygningsfunksjon.
- Bygningsmessig innredning som nedsenket innvendig tak, lettvegger og vegg tepper, heiser, rulletrapper, ventilasjonsanlegg, solavskjerming, installasjoner for rombelysning og romoppvarming, sprinkleranlegg, brannvarslingsanlegg og fastmonterte kabler for data, lyd- og bildeoverføring.

3.1.1 UTVENDIGE LEDNINGER

Forsikring på bygning omfatter også utvendige ledninger koblet til den forsikrede bygning med tilknyttet utstyr, som fører elektrisitet, gass eller væske til eller fra bygning, fram til tilknytningspunkt til offentlig ledning, brønn eller tank.

3.1.2 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke:

- Utstyr, installasjoner og anlegg (herunder ventilasjonsanlegg) som er montert for produksjons- eller næringsvirksomhet.
- Utvendige ledninger, rør, tanker og kummer, med tilknyttet utstyr, som betjener produksjonsutstyr eller kjøle- og fryseanlegg.
- Utvendige ledninger som benyttes til transport av varer.
- Jordvarme-, sprednings- eller infiltrasjonsledning, spredegrøft, brønn og borehull.
- Grunn eller tomtens verdi.
- Antikvarisk merverdi.
- Kunstnerisk utsmykking eller merkostnader for urasjonell byggemåte/utstyr.

3.2 MASKIN/INVENTAR/LØSØRE/VARER

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen maskiner, inventar, løsøre eller varer, med inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.

Forsikring på maskin/inventar/løsøre omfatter også:

- Maskiner, inventar og løsøre som anskaffes i forsikringsåret med inntil 10 prosent av forsikringssummen angitt i forsikringsbeviset og maksimalt kr 1 million.
- Utbedring av egen bygningsmessig innredning i leide lokaler på forsikringsstedet med inntil kr 200.000.

3.2.1 MASKIN/INVENTAR/LØSØRE/VARER OMFATTER IKKE

Forsikring på maskin/inventar/løsøre/ varer omfatter ikke:

1. Bygning eller annen fast eiendom.
2. Motorkjøretøy, luftfartøy, seilbåt og motorbåt og tilhenger til bil, når slike varer ikke er varer i næringsvirksomhet.
3. Ting som ikke var i bruk og som var lagret eller deponert på forsikringsstedet.
4. Utgifter til vedlikehold og forbedringer.

3.3 DRIFTSLØSØRE

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen driftsløsøre, fastmontert produksjonsutstyr i landbruksbygg, maskiner, redskap, avling og varer belastet i driftsregnskapet, med inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset. Som driftsløsøre regnes også kraftfor og kunstgjødsel.

Forsikringen omfatter også:

- Driftsløsøre, maskiner, og redskap som anskaffes i forsikringsåret med inntil 10 % av forsikringssummen angitt i forsikringsbeviset.
- Gjerde.

3.3.1 DRIFTSLØSØRE OMFATTER IKKE

Forsikring omfatter ikke:

1. Bygning, eller annen fast eiendom.

Vilkår for Brannforsikring

2. Motorkjøretøy, luftfartøy, seilbåt og motorbåt og tilhenger til bil.
3. Ting som ikke er i bruk, men som er lagret/deponert på forsikringsstedet.
4. Utgifter til vedlikehold og forbedringer.
5. Gjerde i utmark.

3.4 INNBO

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen innbo og løsøre i hjemmet med inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.

Forsikringen omfatter også:

- Dokumenterte utgifter til rekonstruksjon av notater, tegninger og datalagre med inntil kr 20.000.
- Nødvendige flytte- og lagringsutgifter.
- Nødvendige merutgifter til opphold utenfor hjemmet når hjemmet er ubeboelig som følge av erstatningsmessig skade, og oppholdet er avtalt med Frende, med inntil kr 100.000.
- Sikredes tap som leietaker når bygningsmessig innredning bekostet av sikrede, ikke lenger kan utnyttes fordi leieforholdet opphører som følge av skade, eller innredningen ikke utbedres som ledd i bygningsskadens utbedring, med inntil kr 50.000.

3.5 ANDRE TING

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen de ting som fremgår av forsikringsbeviset.

HOVEDDEKNINGER SOM GJELDER FOR ALLE

4. BRANN

Forsikringen dekker plutselig og uforutsett skade angitt i punkt 4.1, med de unntak og begrensninger som følger av disse vilkår, Frenedes generelle vilkår og forsikringsavtaleloven.

4.1 SKADER OG TAP SOM OMFATTES

Forsikringen omfatter:

1. Brann.
2. Nedsoting.
3. Lynnedslag og annet elektrisk fenomen.
4. Eksplosjon.
5. Naturskade dekkes i henhold til egne regler i punkt 6 nedenfor.

Etter en erstatningsmessig skade dekkes også:

- Nødvendige utgifter til riving, rydding, lagring, bortkjøring og destruksjon av verdiløse rester av skadde ting etter erstatningsmessig skade på forsikrede ting både ute og inne. Slike utgifter erstattes med inntil 25 % av forsikringssummen og maksimalt kr 250.000.
- Påførte ekstrautgifter pga. prisstigning i normal reparasjon eller gjenoppføringsperiode med inntil 10 % av forsikringssummen.
- Tappt husleieinntekt fra utleid bygning.
- Merutgifter på grunn av offentlig påbud i samsvar med punkt 5.5 med inntil 25 % av forsikringssummen, og maksimalt kr 250.000.

Ved forsikring av bygning omfatter forsikringen også husleietap inntil 36 måneder etter erstatningsmessig skade med inntil 20 % av forsikringssummen for bygning.

4.2 SKADER OG TAP SOM IKKE OMFATTES

Forsikringen omfatter ikke:

1. Svimerker og gnistskader som ikke skyldes brann.
2. For varmepumper omfattes ikke andre elektriske fenomenskader enn skader forårsaket av overspenning på strømnettet.
3. Eksplosjonsskade på maskin, motor, tank, kjele, beholder, apparat eller ledning som skyldes eksplosjon i tingen selv.

Vilkår for Brannforsikring

4. Skade som skyldes kortslutning, elektrisk fenomen eller annen tilsvarende skade (selv om det oppstår brann i tingen) på:
 - Elektrisk maskin, apparat eller ledning med driftsspenning over 1000 volt
 - Transformator
 - Datasentral
 - Elektronisk prosess-styringsutstyr
5. Skade ved eksplosjon i eller utstrømming fra smelteovn, mixer, skjenk, form, digel eller annen beholder for smeltet masse.

5. ERSTATNINGSOPPGJØR

Forsikringsavtalelovens § 6-1 gjelder ikke. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor. Eventuelt tap som ikke omfattes av disse bestemmelser, kan ikke kreves erstattes.

5.1 SKADEMELDING

Ved skade skal sikrede snarest melde fra til Frende. Brannskader skal i tillegg meldes til politiet.

5.2 HVORDAN ERSTATNINGEN BLIR BEREGNET

Erstatningen tar utgangspunkt i hva det vil koste å:

- Reparere/utbedre skaden til tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende stand, som før skaden, eller
- Gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ting, etter pris på skadedagen, eller
- Gjenoppføre tilsvarende bygning.

Frende avgjør hvilket av disse alternativene som skal benyttes og hvilken reparatør eller leverandør som skal velges.

Frende kan eventuelt bestemme at skaden i stedet for skal erstattes ved kontantoppgjør. Kontanterstatning skal settes til det beløp Frende måtte ha betalt for reparasjon/ gjenanskaffelse.

Vask, rydding, etc som forsikringstaker gjør selv erstattes med kr 200 pr. time. Antall timer beregnes ut fra det timeantall som et firma normalt ville brukt på jobben.

Betalt merverdiavgift erstattes etter dokumentasjon, men erstattes ikke i den utstrekning den kan fradragsføres i merverdiavgiftsregnskapet.

Skadens økonomiske omfang fastsettes ved skjønn dersom sikrede eller Frende krever det. Skjønnets verdsettelse danner øvre økonomiske grense for Frendes erstatningsansvar. Utbetaling av erstatning foretas i samsvar med bestemmelsen i vilkårenes punkt. 5.4 og bestemmelsene om skjønn i de generelle vilkår.

5.2.1 FULLVERDIFORSIKRET BYGNING

Når bygningen repareres eller gjenoppbygges til samme formål på samme sted (samme g.nr. og b.nr.) innen 5 år, gjøres det fradrag for den verdiøkning som overstiger 40 % av bygningens omsetningsverdi før skaden inntraff.

Dersom bygningen velges gjenoppført på et annet sted eller til et annet formål og omsetningsverdien av den nye/ reparerte bygning blir større enn bygningens omsetningsverdi før skaden, gjøres det fradrag for hele økningen.

5.2.2 FØRSTERISIKOFORSIKRET BYGNING

Førsterisikoforsikring innebærer at erstatningen er begrenset til forsikringssummen som er spesifisert i forsikringsbeviset.

For en førsterisikoforsikret bygning som repareres eller gjenoppbygges innen 5 år, fastsettes erstatningsgrunnlaget etter reglene i punkt 5.2.1, og i tillegg er erstatningen begrenset til forsikringssummen.

5.2.3 BYGNING SOM IKKE REPARERES ELLER GJENOPPFØRES INNEN 5 ÅR

For bygning som uansett årsak ikke er reparert eller gjenanskaffet innen 5 år etter skaden, fastsettes erstatningsgrunnlaget etter reglene i punkt 5.2.1 og 5.2.2, og erstatningen er i tillegg begrenset til nedgangen i omsetningsverdi som følge av skaden.

Vilkår for Brannforsikring

5.2.4 BYGNING/BYGNINGSDEL SOM STÅR FORAN RIVING, UTSKIFTING ELLER REHABILITERING

Hvis bygning eller bygningsdeler står foran planlagt, eller åpenbart nødvendig, utskiftning, riving, rehabilitering eller ikke lenger er i bruk, gjøres det fradrag for eventuelt verditap som følge av elde og bruk. Det gjøres også fradrag for de kostnader utskiftningen, rivingen eller rehabiliteringen ville medført.

En bygning eller bygningsdel står foran rivning, utskiftning eller rehabilitering dersom det på grunnlag av forsikringstakers opptreden, bygningens/bygningsdelens tilstand eller bruk eller andre forhold er sannsynlig at bygningen/bygningsdelen uavhengig av skaden ville blitt revet, utskiftet eller rehabilitert. Dersom det er søkt om rivningstillatelse, inngått kontrakt om rivning, utskiftning eller rehabilitering av bygningen, søkt om byggetillatelse for ny bygning eller ny bygning er prosjektert, skal bygningen under enhver omstendighet regnes å stå foran rivning, utskiftning eller rehabilitering.

5.2.5 TILBYGG, PÅBYGG ELLER ANNEN FORANDRING PÅ BYGNING

Tilbygg, påbygg eller annen forandring som øker verdien på bygningen må du melde til Frende innen hovedforfall for at verdiøkningen skal være omfattet av bygningsforsikringen. Er melding ikke gitt, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom bygningens verdi før og etter tilbygget/forandringen.

5.2.6 HUSLEIETAP

Erstatning beregnes for tapt husleieinntekt. For ikke utleide arealer erstattes ikke husleietap.

Tap ved nedgang i husleieinntekt regnes fra skadedag til reparasjon/gjenoppføring har skjedd eller normalt kunne ha skjedd begrenset til maksimalt 36 måneder.

Tapt husleieinntekt beregnes på grunnlag av avtalt leie i henhold til leiekontrakt. Fradrag gjøres for innsparte utgifter og opptjente renter av bygningserstatningen. Økt husleietap ved forlenget byggetid som følge av forbedring, utvidelse eller annen endring, tas ikke med.

Dersom bygningen ikke repareres eller gjenoppføres, er erstatningen begrenset til maksimalt 12 måneder.

For fritidsbolig er erstatningen begrenset til kr 50.000.

5.2.7 MASKINER, INVENTAR, LØSØRE OG DRIFTSLØSØRE

Maskiner, Inventar, løsøre og driftsløsøre er dekket på førsterisikovilkår og erstattes inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til gjenanskaffelse/reparasjon til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff.

Erstatningsgrunnlaget tar utgangspunkt i gjenanskaffelsesprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden.

Gjenanskaffelsesprisen settes til hva det på skadedagen ville kostet å gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ny ting.

Når tingens alder utgjør mer enn 30 % av tingens totale sannsynlige brukstid, beregnes maksimal erstatning til gjenanskaffelse eller reparasjon etter følgende formel:

$$(GB/TB) \times P = E$$

GB = Sannsynlig gjenstående brukstid

TB = Sannsynlig total brukstid

P = Gjenanskaffelsespris

E = Erstatning

Ved vurdering av sannsynlig gjenstående og total brukstid, tas det hensyn til forringelse ved elde og bruk og nedsatt bruksværdi. I erstatningen gjøres det fradrag for verdiøkning som skyldes at brukt blir erstattet med nytt når tingen helt eller delvis blir forbedret.

For ting som ikke lenger er i bruk eller er ukurante, kan erstatningen ikke settes høyere enn omsetningsverdien før skaden inntraff, etter fradrag av kostnadene til klargjøring for salg.

Vilkår for Brannforsikring

5.2.8 VARER

Varer er dekket på førsterisikovilkår og erstattes inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til gjenanskaffelse/reparasjon til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden, fratrukket verdien etter skaden.

Utgangspunktet for verdifastsettelse av varer:

- Varer som sikrede selv ikke har produsert og varer under produksjon, verdsettes til innkjøpspris med tillegg av eventuelle produksjonskostnader, begge deler etter de priser som gjaldt ved ordinær produksjon og levering umiddelbart før skaden inntraff.
- Ferdige varer av egen produksjon verdsettes til salgsprisen, hensyn tatt til sikredes normale salgsmønster.
- For solgte varer benyttes kontraktsprisen. Ved delskade fratrekkes restverdien.

Ved fastsettelse av verdien skal det tas hensyn til sparte kostnader, renter, kontantrabatt, ukurans og andre forhold som reduserer verdien. For varer som har redusert verdi på grunn av ukurans eller som skal selges til redusert pris, skal verdien reduseres i samme forhold som reduksjon i ukurans/salgpris.

5.2.9 INNBO

Innbo er dekket på førsterisikovilkår og erstattes inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset. Erstatningen settes til nypris for tilsvarende ting med fradrag for verdiforringelse som vurderes på grunnlag av sannsynlig brukstid og slitasje. Fradrag gjøres bare når verdiforringelsen utgjør 1/3 eller mer av gjenanskaffelsesprisen.

5.2.10 ANDRE TING

Erstatning beregnes på samme måte som for maskin, inventar og løsøre i punkt 5.2.7.

5.2.11 MERUTGIFTER TIL OPPHOLD UTENFOR HJEMMET

Slike merutgifter dekkes med inntil kr 100.000. Beregningen foretas på bakgrunn av de omkostninger sikrede har etter skaden og de utgifter han hadde før skaden oppstod.

5.2.12 ALDERSFRADRAG

Følgende aldersfradrag trekkes selv om bygningen er fullverdiforsikret ved skade på:

- Utvendig ledning eller tanker med tilknyttet utstyr, av annet materiale enn plast eller glassfiber: 5 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 20 år. Ved bruddskade på bunnledninger, det vil si ledninger som ligger i grunnen under huset, beregnes fradrag på samme måten.
- Varmtvannsbeholdere og pumper (inkl. varmepumper): 10 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 5 år.
- Elektriske maskiner og apparater: 10 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 5 år.
- Hvitevarer, kjøle- og fryserom: 10 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 3 år.
- Annen innretning for oppvarming eller kjøling: 5 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 10 år.

Slikt fradrag gjøres kun ved skade som følge av kortslutning, elektrisk fenomen og brudd på ledninger eller utstyr.

Aldersfradraget i ovennevnte punkter beregnes av den skadede gjenstand og av kostnader som er nødvendige for å få utført reparasjon av den skadede gjenstand. Ved ulik alder på skadde deler legges den eldste delens alder til grunn for hele erstatningsberegningen.

5.2.13 FORHOLDET TIL PANTHAVER

Overfor panthavere beregnes erstatning som ovenfor angitt, men i tillegg er Frendes ansvar begrenset til det laveste av følgende:

- Forskjellen i panteobjektets omsetningsverdi før og etter skaden.
- Vedkommendes økonomiske interesse i panteobjektet på skadetidspunktet.

Erstatningen til panthaver er i tillegg begrenset til det tapet som panthaver får på grunn av skaden når pantet selges.

Er Frende ansvarlig overfor panthaveren, men ikke overfor eieren, trer Frende inn i panthaverens rett. Dette skjer hvis

Vilkår for Brannforsikring

det betales erstatning til panthaveren. Når Frende trer inn i panthaverens rett, gjelder dette likevel ikke til foretrengsel for panterettigheter som gjaldt da forsikringstilfellet inntraff og som omfattes av dekningen.

5.2.14 KONKURSBO OG DØDSBO

Overfor konkursbo er Frenandes ansvar begrenset til det laveste av følgende:

- Forskjellen i bygningens omsetningsverdi før og etter skaden.
- Vedkommendes økonomiske interesse i bygningen på skadetidspunktet.

Dette gjelder uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff. Overfor dødsbo er erstatningen begrenset til forskjellen i bygningens omsetningsverdi før og etter skaden. Dette gjelder uten hensyn til om dødsfallet skjedde før eller etter at skaden inntraff.

5.3 EGENANDEL

5.3.1 EGENANDEL

Fra erstatningsoppgjøret trekkes den egenandel som er spesifisert i forsikringsbeviset, dersom ikke annet fremgår av punkt 5.3.2 eller 6.4. Det beregnes en egenandel pr. skadetilfelle.

5.3.2 SÆRLIG EGENANDEL

Ved skade som følge av vind svakere enn storm, trekkes samme egenandel som ved naturskade, jf punkt 6.4 nedenfor, dersom denne er høyere enn avtalt egenandel.

5.4 UTBETALING AV ERSTATNING

Erstatning utbetales i takt med reparasjon eller gjenoppføring. Det justeres for gjennomsnittlig prisstigning etter byggekostnadsindeksen.

Ved skadeoppgjør kan Frende forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatning til ham med bindende virkning for sikrede.

Dersom bygning gjenoppføres på annet sted eller til annet formål, eller det skal foretas kontanterstatning, er utbetaling betinget av skriftlig samtykke fra den som har tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett.

Merverdiavgift erstattes når den er betalt, men erstattes ikke hvis den kan fradragføres i merverdiavgiftsregnskapet.

5.5. MERUTGIFTER SOM FØLGE AV PÅBUD FRA OFFENTLIG MYNDIGHET

Ved skade som er dekket av forsikringen, erstattes også nødvendige merutgifter som skyldes påbud om bygningens utførelse gitt fra offentlig myndighet med hjemmel i lov eller offentlig forskrift. Merutgifter som følge av påbud erstattes med inntil 25% av forsikringssummen, maksimalt 250 000.

5.5.1 FORSIKRINGEN OMFATTER MERUTGIFTER

Forsikringen omfatter merutgifter:

- Til reparasjon/gjenoppføring av bygning. Merutgifter settes til differansen mellom verdien av den forsikrede bygning og verdien av tilsvarende bygning utført i samsvar med påbud.
- Til grunnundersøkelser og fundamentering i forbindelse med gjenoppføring av bygning på samme byggetomt. Merutgifter beregnes som for en bygning tilsvarende den forsikrede, men utført i samsvar med påbud.
- Som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygning tillates gjenoppført på samme byggetomt.

Dersom den gjenoppførte bygning er større enn den skadede bygning, beregnes merutgiftene etter forholdet mellom gulvareal i skadet bygning og gulvareal i gjenoppført bygning.

Med merutgifter menes den andel av utgifter som dokumentert ikke kan dekkes av offentlig myndighet.

Frende kan kreve at påbudet påklages eller selv påklage det.

Vilkår for Brannforsikring

5.5.2 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE MERUTGIFTER

Forsikringen omfatter ikke merutgifter:

- Ved påbud som myndighetene har hjemmel for å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet.
- Til bygning som er midlertidig eller som står foran rivning, ombygning eller rehabilitering.
- For å opprettholde opprinnelig innvendig areal.

5.5.3 GJENOPPFØRINGSTID

Reparasjon eller gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter at skaden inntraff. Fristen kan forlenges dersom inngrep fra offentlig myndighet forsinkes eller hindrer byggearbeidet.

6. NATURSKADE

Erstatningsreglene i punkt 5 gjelder også for naturskade, men slik at bestemmelsene i punkt 6 gjelder foran bestemmelsene i punkt 5.

6.1 SKADER SOM OMFATTES

Naturskadedekningen dekker skade som direkte skyldes naturulykker som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. Lov om Naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 70.

6.2 TING SOM OMFATTES

Naturskadedekningen omfatter skade på forsikrede ting jf. vilkårenes punkt 3.

Skade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen, omfattes bare når disse ting er forsikret og er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge.

6.2.1 HAGEANLEGG

Når den forsikrede ting er våningshus, bolighus eller fritidshus, erstattes også naturskade på hage, hageanlegg, herunder utvendig vannbasseng, gjerde og flaggstang og gårdsplass i tilknytning til bygningen, oppad begrenset til 5 dekar. Tilsvarende erstattes skade på tilførselsveg som ligger innenfor hagen, hageanlegg eller på gårdsplassen.

6.3 HVA SOM IKKE OMFATTES

Naturskadedekningen omfatter ikke:

- Ting som det ikke er naturlig å brannforsikre.
- Sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste på land.
- Flytebrygge (med mindre flytebyggen er særskilt forsikret) og andre flytende konstruksjoner, gangbru/landgang, stein- og betongbrygger.
- Moloer, bruer, klopper, damanlegg, tunneler i fjell og lignende.
- Skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende.
- Skade som alene rammer antenner, skilt, markiser eller lignende.
- Skog.
- Avling på rot.
- Beite; innmark og utmark.
- Varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen.
- Skade på byggverk/ting i dette når byggverket er oppført etter at det er nedlagt bygge- og deleforbud i medhold av § 22 i lov om sikring mot naturskader av 25 mars 1994.
- Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løssøre.
- Skade som umiddelbart skyldes lyn, frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang
- Skade forårsaket av dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e.l.

Vilkår for Brannforsikring

6.4. EGENANDEL

I oppgjøret fratrekkes den egenandel som til enhver tid er fastsatt i henhold til Lov om Naturskadeforsikring. Pr.1.1.2021 er egenandelen kr 8.000.

6.5. ANDRE BESTEMMELSER OM NATURSKADE

Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes:

- Svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for.
- Dårlig vedlikehold eller tilsyn.
- At skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.

Ved avgjørelsen av om erstatningen skal avkortes, skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdet ellers. Avkorting skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.

Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturskade fastsettes av Kongen, jf. naturskadeforsikringsloven § 3. Overstiger skaden denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

Er det tvil om det foreligger naturskade eller om det er grunnlag for nedsettelse pga. svak konstruksjon m.v., kan sikrede eller Frende kontakte Klagenemnda for naturskader. Klagenemndas vedtak kan ikke påklages.

7. HUSEIERANSVAR

7.1 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar som sikrede i egenskap av eier av eiendommen(e) som er spesifisert i forsikringsbeviset, pådrar seg for person- eller tingskade.

Forsikringen omfatter skader som inntreffer i forsikringstiden.

Med personskade forstås skade, sykdom eller død påført en annens person. Med tingskade forstås tap av eller fysisk skade påført en annens ting (herunder dyr og fast eiendom). Økonomisk tap påført tredjemann som følge av den fysiske skaden Frende erstatter, vil også være dekket.

Forsikringen dekker det økonomiske tap sikrede i henhold til gjeldende erstatningsrett kan bli pålagt å erstatte.

7.2 HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER

Forsikringen omfatter ikke:

1. Ansvar som sikrede pådrar seg i annen egenskap enn angitt i punkt 7.1 ovenfor.
2. Ansvar under utøving av næringsvirksomhet i eller på eiendommen(e).
3. Ansvar for bygge- og anleggsarbeider utover ordinært vedlikehold av eiendommen(e).
4. Ansvar for personskade som rammer noen som er eller har vært ansatt hos sikrede, når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet.
5. Ansvar for skade oppstått ved ras, dambrudd eller setning i grunnen.
6. Ansvar overfor sikredes familie. Med familie menes sikredes ektefelle, sikredes og ektefelles besteforeldre, foreldre, steforeldre, fosterforeldre, svigerforeldre, søsken, barn, stebarn, fosterbarn og barnebarn samt deres ektefeller. Samboere likestilles med ektefeller. Med samboere menes personer med felles husholdning som lever i et ekteskaps-lignende forhold, og som i følge Folkeregisteret har samme bopel. Familieforholdet når skaden voldes, skal legges til grunn.
7. Ansvar overfor selskap hvor sikrede eller sikredes familie har styreverv, er daglig leder i, eller eier minst 50 % av aksjene i på det tidspunkt den skadevoldende begivenhet fant sted.
8. Ansvar som alene bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti, herunder ansvar sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress.
9. Ansvar som sikrede pådrar seg ved forurensning jf. forurensningslovens § 6. Likevel dekkes sikredes ansvar dersom årsaken til skaden er plutselig og uforutsett. Forurensning som skyldes korrosjon, tæring, eller andre gradvise prosesser, regnes ikke som plutselig og uforutsett.
10. Ansvar for skade på ting forårsaket av sopp og råte, eller på grunn av langsom inntrengning av fuktighet.
11. Ansvar for formuesskade, dvs økonomisk tap som ikke er en følge av en ting- eller personskade.

Vilkår for Brannforsikring

7.3. SIKREDES PLIKTER VED ET SKADETILFELLE

Erstatningskrav som reises mot sikrede, eller som forventes å bli reist, skal snarest meldes til Frende.

Uten Frendes samtykke må ikke sikrede innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav. Sikredes innrømmelser overfor skadelidte binder ikke Frende.

Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe, eller er et forsikringstilfelle inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes av ham eller henne for å avverge eller begrense tapet.

Må sikrede forstå at Frende kan få et regresskrav mot tredjeperson, skal sikrede gjøre det som er nødvendig for å sikre kravet inntil Frende selv kan vareta sitt tarv.

Sikrede plikter for egen regning:

- Å gi Frende alle opplysninger og dokumenter som er tilgjengelig for sikrede og som Frende trenger for å vurdere ansvar og utbetale erstatning.
- Å utføre de undersøkelser Frende finner nødvendig.
- Å møte ved forhandlinger eller rettergang.

7.4 FRENDES PLIKTER VED ET SKADETILFELLE

Dersom kravet overstiger egenandelen og ansvaret omfattes av forsikringen, påtar Frende seg å:

- Utrede om erstatningsansvar foreligger.
- Forhandle med skadelidte.
- Betale den erstatning som overstiger egenandelen.
- Betale de nødvendige omkostninger for avgjørelse av erstatningsspørsmålet.

Fremsattes krav om erstatning direkte mot Frende, skal Frende varsle sikrede uten ugrunnet opphold og holde sikrede underrettet om den videre behandling av kravet. Frendes innrømmelser overfor skadelidte binder ikke sikrede.

7.5 UTBETALING AV ERSTATNING

Frende har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Er Frende villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

Selv om forsikringssummen overskrides, betales de kostnader som på forhånd er godkjent av Frende, samt renter av idømt erstatningsbeløp som omfattes av forsikringen.

Hvis erstatningsansvaret dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Det samme gjelder dersom erstatningsansvaret overstiger forsikringssummen.

Forsikringstakers utgifter til egen advokat/rettshjelper eller sakkyndig dekkes kun i den utstrekning dette på forhånd er avtalt med Frende.

7.6 FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL

Forsikringssummen er kr 5.000.000 pr. skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår.

Egenandelen er kr 10.000 pr. skadetilfelle dersom sikrede er næringsdrivende, og kr 5.000 pr. skadetilfelle dersom sikrede er en privatperson.

Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlattelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, skal regnes som ett skadetilfelle og reguleres av vilkårene på det tidspunkt da første skade konstateres. Har flere sikrede medvirket til en skade, regnes også dette som ett skadetilfelle.

8. RETTSHJELP

Denne dekningen gjelder bare når sikrede er en privatperson.

Vilkår for Brannforsikring

8.1. HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter utgifter til rettshjelp når sikrede er en privatperson og er part i tvist i egenskap av personlig eier av eiendommen(e) som er spesifisert i forsikringsbeviset.

Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Rettshjelp utgifter dekkes ikke dersom tvistegrunnlaget forelå ved forsikringens ikrafttreden.

Tvist anses oppstått når et fremsatt krav er muntlig eller skriftlig helt eller delvis bestridt, eller dersom motparten ikke har tatt stilling til kravet innen rimelig tid.

En tvist er ikke å anse som flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg.

Dersom den forsikrede faste eiendom blir solgt og forsikringen i Fremde opphørte i forbindelse med salget, dekkes likevel tvist hvor sikrede er part i egenskap av selger.

Ved kjøp av ny bolig som sikrede ennå ikke har flyttet inn i og tegnet egen forsikring på, dekkes også tvist med selger dersom nåværende bolig var forsikret i Fremde på kjøpstidspunktet.

Forsikringen omfatter tvist som kan føres for de alminnelige domstoler. Ved tvist som etter lov eller avtale skal avgjøres ved voldgift, dekkes rettshjelp i den utstrekning dette ville vært dekket for de alminnelige domstoler.

Dersom saken føres for særdomstol, jf. Domstolslovens § 2, men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel rettshjelp utgifter.

8.2 FØLGENDE UTGIFTER OMFATTES

Ved en rettsbehandling omfatter forsikringen rimelige og nødvendige rettshjelpsutgifter til advokat, registrert rettshjelper jf. Domstollovens § 218, retten, advokatmekler godkjent av advokatforeningen og sakkyndige.

Ved hovedforhandling og bevisoptak, dekkes også utgifter til vitner.

Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, dekkes bare dersom utgiftene på forhånd er godkjent av Fremde.

Idømte saksomkostninger dekkes ikke. Rettsgebyr i ankeinstans dekkes heller ikke. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler.

Tilkjente saksomkostninger går til fradrag i erstatningen. Likevel erstattes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

Inngås det forlik som innebærer at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjenning fra Fremde dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger. Uten slik godkjenning fra Fremde, går tilkjente saksomkostninger i dommen til fratrett i erstatningen.

8.3. FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke:

1. Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv, herunder styreoppdrag.
2. Tvist som gjelder annen fast eiendom enn den forsikrede eiendom.
3. Tvist i saker hvor sikrede er part i egenskap av å være selger av boligen og sikrede har tegnet eierskifteforsikring på boligen.
4. Tvist som har sammenheng med separasjon skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, omstøtelse, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
5. Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene, jf. Tvangslovens § 2-1, bortsett fra tvist i husleieforhold knyttet til forsikret bolig.
6. Tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
7. Straffesak, ærekrenkelsesak og erstatningskrav i slike saker når sikrede er mistenkt, siktet eller saksøkt.

Vilkår for Brannforsikring

8. Tvist om erstatning etter lov om skadeserstatning § 3-3 (visse personlige krenkinger), § 3-5 b (oppreisning) og § 3-6 (krenking av privatlivets fred).
9. Tvist som gjelder forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når klageadgang er fullt utnyttet. Utgifter pådratt før søksmål ble reist, dekkes ikke.
10. Tvist om oppholds- eller arbeidstillatelse.
11. Tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige.
12. Tvist mellom sameiere. Likevel dekkes tvist mellom eiere av ulike eierseksjoner i samme sameie.
13. Utgifter pådratt før tvist er oppstått, og utgifter knyttet til tvistegrunnlag som forelå ved forsikringens ikrafttreden.

8.4. FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 100.000 selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpsdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap.

Uforsikrede parter holdes utenfor ved erstatningsberegningen.

Frendes ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av Frende på forhånd.

Egenandel er kr 4.000 med tillegg av 20 % av det overskytende beløp. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

8.5. ERSTATNINGSOPPGJØR

Vil sikrede kreve å få dekket utgifter til juridisk bistand under rettshjelpforsikringen, skal kravet meldes til Frende uten ugrunnet opphold, og senest ett år etter at advokat er engasjert. Kravet skal meldes skriftlig.

Meldefristen ved tvist som gjelder offentlige forvaltningsvedtak, regnes fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet. Ved tvister som alene hører inn under en særdomstol, regnes meldefristen fra det tidspunkt hvor saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted er egnet for oppdraget. Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan Frende kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp, og bærer selv omkostninger som ikke anses rimelige og nødvendige. Før saksanlegg dekker forsikringen rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner. Etter saksanlegg dekkes utgifter som etter rettens skjønn var nødvendige for å få saken betryggende utført, jf. Tvistelovens § 20-5.

Frende kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen.

Sikrede skal informere Frende om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak. Ved krav om oppgjør har Frende den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas, kan Frende kreve dokumentert at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

Frende kan kreve at sikrede forelegger spørsmål om salær til egen advokat for retten i henhold til Tvistelovens § 3-8. Salær avregnes maksimalt 2 ganger i året overfor advokaten.

TILLEGGSDEKNING (SOM GJELDER NÅR DET FREMGÅR AV FORSIKRINGSBEVISET)

Det fremgår av det enkelte forsikringsbevis om din forsikring omfatter dekningen nedenfor.

For tilleggsdekningene gjelder også bestemmelsene i punkt 1-5 ovenfor.

Vilkår for Brannforsikring

9 AVBRUDDSTAP

9.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen

- Avbruddstap som sikrede påføres i ansvarstiden ved skader som Frende svarer for etter punkt 4 ovenfor med inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.
- Avbruddstap som følge av plutselig og uforutsett bruddskade på bygnings væske- og gassledning, radiatorer samt elektriske tilførselskabler.
- Nedgang i forventet resultat ved erstatningsmessig skade i fremmed virksomhet med inntil kr 500.000

Ansvarstiden er 12 måneder, med mindre annet fremgår av forsikringsbeviset. Ansvarstiden begynner 48 timer fra det tidspunkt skaden hindrer driften, men ikke senere enn 12 måneder fra skadedagen. Medfører streik, lockout eller annen form for force majeure at utbedring/gjenoppføring hindres, forskyves ansvarstiden tilsvarende.

9.2 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke avbruddstap som skyldes:

- Tingskade som skyldes at bygnings væske- og gassledninger og/eller radiatorer er vesentlig forringet ved rust, korrosjon, annen tæring eller slitasje.
- Ufullstendig eller utilstrekkelig tingforsikring.
- Reguleringsvedtak truffet etter skaden.
- Manglende arbeidskraft til driften.
- Forbedring, utvidelse eller andre endringer, unntatt slike som skyldes påbud med hjemmel i lov eller offentlige forskrifter for utbedring av tingskaden.
- Manglende finansiering.

Forsikringen omfatter heller ikke

- Lønn til ansatte utover det sikrede er pålagt å betale i henhold til lov.

9.3. FORSIKRINGSFORM OG FORSIKRINGSSUM

Avbrudd erstattes inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset. Forsikringssummen skal minst tilsvare driftsinntekten for siste avsluttede regnskapsår ved forsikringens siste forfall.

Dersom valgt forsikringssum er lavere enn driftsinntekten, vil erstatningen reduseres tilsvarende forholdet mellom forsikringssum og driftsinntekt. (Underforsikring)

Ved avbruddstap som følge av naturskade er erstatningen begrenset til kr 500.000.

9.4. ERSTATNINGSBEREGNING

Forsikringen skal bare gi erstatning etter bestemmelsene i forsikringsavtalen for det tap som virkelig er lidt. Sikrede plikter å medvirke til at resultatet i ansvarstiden blir så godt som mulig.

Avbruddstapet er lik differansen mellom det driftsresultat som ville vært oppnådd uten skade og faktisk oppnådd driftsresultat i ansvarstiden.

Driftsresultatene beregnes uten hensyn til inntekts- eller utgiftsposter som ikke har noe med selve driften å gjøre.

Ved beregning av det driftsresultat som ville vært oppnådd i ansvarstiden uten skade, skal virksomhetens driftsresultat i tilsvarende tidsrom før skaden - minimum ett år (sammenligningstiden), legges til grunn.

Resultatet i sammenligningstiden justeres:

- Hvis konjunkturer, salgsmuligheter, priser og produksjonsmetoder eller andre forhold påviselig er annerledes i ansvarstiden enn i sammenligningstiden.
- Hvis driften i sammenligningstiden har vært helt eller delvis avbrutt.
- Hvis driften i ansvarstiden helt eller delvis ville vært avbrutt av annen årsak enn skaden.

Ved beregning av resultatet i ansvarstiden

- Tas med utgifter til provisorer som pådras for å begrense tapet. Medfører slike utgifter nytte ut over ansvarstiden, tas bare med det beløp som forholdsmessig faller på bruken i ansvarstiden.

Vilkår for Brannforsikring

- Tas det også hensyn til inntekter, herunder renteinntekter, som skyldes skaden.

Tapet skal fastsettes ved utløpet av ansvarstiden, med mindre Frende og sikrede enes om å beregne tapet tidligere.

VIKTIGE BETINGELSER SOM GJELDER FOR ALLE DEKNINGER

10. FORUTSETNINGER OG BRUKSBEGRENSNINGER

Erstatning etter denne Brannforsikringen er betinget av at Frende har fått oppgitt riktige opplysninger om den risiko som er forsikret, at bruksbegrensninger ikke er overtrådt og at sikkerhetsforskriftene er overholdt.

10.1 RIKTIGE RISIKOOPPLYSNINGER

I forsikringsbeviset fremgår det hvilke opplysninger Frende har lagt til grunn for vår risikovurdering og prisberegning.

Det er derfor svært viktig at du sjekker at opplysningene vi har lagt til grunn stemmer. Dersom opplysningene ikke er riktige, må du snarest ta kontakt med oss slik at vi kan korrigere forsikringen. Det samme gjelder om det skjer endringer som gjør at opplysningene ikke lenger stemmer.

Dersom opplysningene vi har lagt til grunn for vår prisberegning ikke er riktig, vil Frendes ansvar ved en skade reduseres forholdsmessig. Erstatningen vil i slike tilfeller bli redusert til det som svarer til forholdet mellom den prisen som er betalt og den prisen som skulle vært betalt. Ved underforsikring, jf. pkt. 5.2.5, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom bygningens verdi som det er beregnet betaling for og riktig bygnings verdi som det skulle vært beregnet betaling for. Gjelder det opplysninger av vesentlig betydning for vår risikovurdering eller opplysningssvikten av andre grunner er grov, kan erstatningen falle helt bort, jf. FAL § 4-2.

10.2 BRUKSBEGRENSNINGER

Brannforsikringen er tegnet med forbehold om at:

- Forsikringsgjenstanden ikke benyttes til annet formål eller annen næringsvirksomhet enn det som fremgår av forsikringsbeviset.
- Forsikringsgjenstanden ikke brukes som hybelhus, hospits eller noen form for asylmottak eller lignende.

11. SIKKERHETSFORSKRIFTER

Det er viktig at du gjør det du kan for å unngå skade. Nedenfor finner du sikkerhetsforskrifter som beskriver hva du skal gjøre for å unngå skade. Brudd på disse sikkerhetsforskriftene kan føre til at retten til erstatning faller bort eller blir redusert, jf. FAL § 4-8.

For brannforsikringen gjelder følgende sikkerhetsforskrifter:

11.1 FOR FORSIKRING TIL PRIVATPERSONER GJELDER FØLGENDE SIKKERHETSFORSKRIFTER

1. Bygning skal ha røykvarslere og slukkeutstyr i samsvar med brannforskriftene.
2. Elektroarbeider skal utføres av autorisert håndverker. Det samme gjelder annet arbeid som i henhold til lov eller forskrift kreves utført av autorisert håndverker.

11.2 FOR FORSIKRING TIL NÆRINGSDRIVENDE (HERUNDER LANDBRUKSVIRKSOMHET) GJELDER FØLGENDE SIKKERHETSFORSKRIFTER

11.2.1 BRANN OG EKSPLOSJONSFARLIG STOFF

Behandling og oppbevaring av brann og eksplosjonsfarlig stoff skal være i samsvar med:

- Kapittel 2 og 3 i forskrift om håndtering av brannfarlig stoff av 8. juni 2009 og
- Kapittel 7 i forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26. juni 2002.

Forsyningsanlegg og fordelingsanlegg med tanker, rør, armatur og andre gasstekniske komponenter for energigasser, skal prosjekteres, installeres, kontrolleres og vedlikeholdes som beskrevet i Norsk Gassnorm.

Vilkår for Brannforsikring

Gassforbrukende utstyr som hvitevarer, oppvarmingskilder m.v. skal installeres, kontrolleres og vedlikeholdes i henhold til produsentenes godkjente anvisninger.

11.2.2 BYGNINGSTEKNISKE INSTALLASJONER

Tekniske installasjoner og utstyr skal prosjekteres, installeres, drives, vedlikeholdes og kontrolleres iht.:

- §§ 29-5 og 29-6 i plan- og bygningslov av 27. juni 2008 og
- Forskrift om brannforebygging av 17.12.2015.
- § 2 i Lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr av 24. mai 1929 og
- Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg av 6. november 1998.

Prosjektering, installering, drift, vedlikehold og kontroll skal dokumenteres.

11.2.3 BRANNSKILLENDE BYGNINGSKONSTRUKSJONER

Brannskillede bygningskonstruksjoner skal være utført og ettersett i samsvar med:

- § 2-4 i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn av 26. juni 2002.

11.2.4 SLOKKEREDSKAPER

Enhver bygning skal minst være utstyrt med:

- 1 tomme brannslange på 1 tomme opplegg eller
- 6 kg ABC (ABE) håndsløkkeapparat eller
- 9 liter skumapparat.

Slukkemidlene skal plasseres med maksimum 25 meters avstand. Sløkkeredskapene skal være plassert lett synlig, godt tilgjengelig og være funksjonelle. Sløkkeredskapene skal kontrolleres minst en gang i året. Hvert apparat skal være forsynt med en merkelapp som viser datoen for siste kontroll.

Rabattgivende automatiske sprinkleranlegg skal være funksjonsdyktig til enhver tid. Forsikringstaker skal årlig dokumentere sprinkleranleggets sløkkekapasitet og funksjonsdyktighet i form av rapport fra FG-godkjent kontrollorgan.

11.2.5 VARME ARBEIDER

Dersom det utføres varme arbeider skal sikrede påse at sikkerhetskrav og sertifikatreglene nedenfor følges.

11.2.5.1 DEFINISJON

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes arbeidsverktøy og utstyr som generer gnister og varme og som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og/eller slipeutstyr.

11.2.5.2 HVOR SIKKERHETSFORSKRIFTEN GJELDER

Denne gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer hvor det er med brannrisiko.

Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte produksjons- og verkstedrom. Rommet skal være skilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

11.2.5.3 AVTALE MED EKSTERN HÅNDVERKER/ENTREPRENØR

Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør skal sikrede påse at sikkerhetsforskriftens krav inngår i skriftlig avtale eller kontrakt med denne.

11.2.5.4 SIKKERHETSKRAV

1. Arbeidsinstruks for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge eller tilsvarende instruks skal være utfylt og signert før utførelse av arbeidet. Arbeidsinstruksen er tilgjengelig på www.fgsikring.no.
2. Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.
3. Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være tettet.
4. Egnede sløkkeutstyr i forskriftsmessig stand, minimum 2 stk 6 kg/liter håndsløkkeapparat, skal være lett tilgjengelig. Ett håndsløkkeapparat kan erstattes med brannslange påsatt vann frem til strålerøret.

Vilkår for Brannforsikring

5. Navngitt brannvakt skal kontinuerlig overvåke brannrisiko under arbeidet og nødvendig tid etter at arbeidet er avsluttet. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.
6. Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land.

11.2.5.5 I TILLEGG GJELDER FØLGENDE SIKKERHETSKRAV VED ARBEIDER PÅ TAK

1. Det er forbud mot bruk av åpen flamme på oppførede og luftede treak.
2. Ved bruk av åpen flamme på kompakte og øvrige tak som ikke er nevnt i punkt 11.2.5.5.1 skal brennbar isolasjon være beskyttet med minst 30 mm ubrennbar isolasjon. Ved bruk av åpen flamme skal det være en sikkerhetsavstand på minst 60 cm til parapet, gesims, gjennomføringer, sluk og lignende som består av brennbare materialer.

11.2.6 SELVANTENNELIG AVFALL

Avfall som kan selvantenne, skal straks

- Legges i egnede beholdere av metall med selvlukkende lokk eller
- Fjernes til betryggende sted.

11.2.7 UTENDØRS OPPBEVARING AV AVFALL

Brennbart avfall som uten permanent tilsyn ligger i eller utenfor container/oppbevaringsenhet, skal plasseres slik at brann ikke kan smitte til byggverk (bygning, konstruksjon, anlegg). Plasseringen skal ikke skje under tak/halvtak, inntil/under vindu- eller ventilasjonsåpning eller på overdekket lasterampe. Avstanden fra brennbar yttervegg skal være minst 5 meter. Mobile enheter skal låses fast.

Brennbart avfall kan likevel plasseres nærmere bygning hvis det er oppbevart i lukket og låst container/oppbevaringsenhet konstruert slik at brann ikke kan spre seg fra enheten.

11.2.8 UTENDØRS LAGRING AV BRENNBART MATERIALE

Utendørs lagring av brennbart materiale, eksempelvis trelast, trepaller, flis, plast, papir og lignende, skal plasseres minst 8 meter fra byggverk (bygning, konstruksjon, anlegg). Lagring med høyde over 4 meter eller areal større enn 200 m² skal plasseres minst 25 meter fra byggverk.

11.2.9 UNORMAL ELLER STERKT VARIERENDE RISIKO, BYGGING OG REHABILITERING

Ved drifts- eller bruksforhold som kan lede til økning i fare for antennelse eller brannspredning, herunder ombygging og rehabilitering, skal sikrede:

- Gjennomføre ekstraordinære tiltak i samsvar med § 3-6 i "Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn" av 26. juni 2002. Tiltakene skal dokumenteres skriftlig.
- Overholde bestemmelsene i "Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplasser" (byggherreforskriften) av 3. august 2009.

11.2.10 BRANNSIKRING AV FRITYR I KOMMERSIELLE KJØKKEN HERUNDER KOKE- OG STEKEINNRETNINGER

11.2.10.1 OMFANG

Kommersielle kjøkken med frityanlegg og eller koke- og stekeinnretninger hvor det benyttes olje eller fett skal ha automatisk slokkeanlegg.

11.2.10.2 SYSTEMKRAV

Systemet skal prosjekteres og installeres i henhold til en relevant standard. Minimumskrav er gitt i NFPA 17A og det skal dokumenteres at system og funksjonalitet oppfyller krav i standarden. Slokkeanlegget skal kunne løse ut automatisk og manuelt. Strøm og gasstilførsel skal frakobles automatisk ved aktivisering av anlegget.

Slokkemediet skal være godkjent for matfett og hindre re-antennning etter slokking. Slokkeanlegget skal i tillegg til å dekke frityr, koke- og stekeinnretninger også minimum dekke ventilasjonshette med fettfilter og ventilasjonskanal i henhold til systemkrav. Ytelsen til slokkeanlegget skal være testet i henhold til UL 300 av et akkreditert sertifiseringsorgan.

Vilkår for Brannforsikring

11.2.10.3 KONTROLL, ETTERSYN OG VEDLIKEHOLD

Produsentens bestemmelser om kontroll, vedlikehold og ettersyn av anlegget skal følges, det skal verifiseres at dette dekker minimumskrav gitt i NFPA 17A. Standarden angir at vedlikehold skal utføres minst halvårlig av kvalifisert personell som har gjennomgått nødvendig opplæring av leverandøren. Kontroll, ettersyn og vedlikehold skal dokumenteres.

11.2.10.4 RENGJØRING

Frityr, koke- og stekeinnretninger med filter, avtrekksvifte og kanal skal rengjøres som angitt av produsent og leverandør. Frekvens for rengjøring må tilpasses angjeldende bruk. Fettfilter må likevel som et minimum rengjøres minst hver uke, hyppigere ved behov og kanal med avtrekksvifter må rengjøres hvert år, helt ut til det fri.

11.2.10.5 STRØM- OG GASSTILFØRSEL

Strøm og eventuell gasstilførsel for frityr, andre koke- og steke innretninger skal frakobles ved arbeidstidens slutt.

11.2.10.6 HÅNDSLOKKERE

I tillegg til automatisk slokkeanlegg er det krav til manuelt håndslukkeapparat, minimum 6 liter, brannklasse 75F, testet og godkjent etter gjeldende standard, NS-EN 3.

Plassering av slokker skal være merket, fastmontert, lett synlig og lett tilgjengelig. Håndslukker skal holdes i god stand og kontrolleres iht. NS 3910 av kompetent person.

11.2.10.7 OPPLÆRING

Opplæringen skal inkludere aktuelle bestemmelser i denne sikkerhetsforskriften og leverandørens anbefalte rutiner etter utløst slokkeanlegg.

Leverandørens skriftlige bestemmelser med rutiner etter utløst anlegg skal gjennomgås.

11.2.11 SIKRING MOT LYNNEDSLAG OG ELEKTRISKE FENOMENSKADER

Elektronisk styrte maskiner og apparater og elektroniske komponenter skal på nett- og signalsiden være beskyttet mot overspenning forårsaket av atmosfæriske utladninger, nettstøy fra elektriske motorer, apparater o l, samt mot variasjoner i nettspenningen.

11.2.12 FORSKRIFTMESSIG UTFØRELSE AV BYGNINGSARBEID OG REPARASJONER

Elektro-, VVS arbeider og bygningsarbeider som berører bærende konstruksjoner, skal utføres av autorisert håndverker. Det samme gjelder annet arbeid som i henhold til lov eller forskrift kreves utført av autorisert håndverker.

Sikrede skal sørge for at utførelsen dokumenteres av autorisert håndverker ved nybygg, påbygg, bruksendring og om-innredning. Bygning, bygningskomponent eller maskin må ikke utsettes for større belastninger enn den er beregnet for.

11.2.13 VEDLIKEHOLD/TILSYN AV BYGNING

Forsikret bygning med tilknyttet utstyr skal vedlikeholdes slik at bygningens tilstand til enhver tid tilfredsstillende de samme byggetekniske krav som lå til grunn for byggetillatelsen, samt senere spesifikke pålegg gitt av offentlig myndighet.

11.2.14 BRUK OG VEDLIKEHOLD AV FORSIKREDE GJENSTANDER

Forsikrede gjenstander:

- Må ikke brukes til andre formål eller utsettes for større belastninger enn angitt av leverandøren.
- Ikke utsettes for unormal bruk eller uforsvarlig belastning.
- Ettersyn og kontroll skal utføres i henhold til leverandørens instruks og veiledning.
- Skal betjenes og vedlikeholdes av kvalifisert personell.

11.2.15 SIKRING AV EDB UTSTYR, DATAREGISTRE OG PROGRAMMER

- Det skal daglig tas sikkerhetskopi av dataregistre og programmer. Kopien skal oppbevares i en annen bygning eller

Vilkår for Brannforsikring

i låst dataskap. Skapet skal tilfredsstillere krav til brannsikkerhet A120 i følge NT FIRE 017. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

- EDB-utstyr må brukes og lagres på egnet sted med hensyn til temperatur, luftfuktighet og gass- og støvinnhold i luften.

12. GROV UAKTSOMHET

Har sikrede grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet, kan Frende's ansvar settes ned eller falle bort, jf. Forsikringsavtaleloven § 4-9.

13. IDENTIFIKASJON

Frende foretar identifikasjon etter reglene i Forsikringsavtaleloven § 4-11. Identifikasjon betyr at handlinger eller unnlaterelser fra personer som er angitt nedenfor i punkt 13.1 eller 13.2, får samme virkning for sikredes rettigheter under forsikringen som om handlingene eller unnlaterelsene var foretatt av sikrede selv.

13.1 FOR FORSIKRING TIL PRIVATPERSONER OG FOR LANDBRUKSFORSIKRINGER GJELDER FØLGENDE

Sikrede kan tape sin rett til erstatning dersom forsikringstilfellet skyldes handlinger eller unnlaterelser fra:

- Sikredes ektefelle, som bor sammen med sikrede, eller fra personer som sikrede lever sammen med i et fast etablert forhold.
- Avløser eller andre som skal påse at arbeid utføres i samsvar med sikkerhetsforskriftene.
- Andre som med sikredes eller forsikringstakers samtykke er ansvarlig for forsikringsgjenstanden/-bygningen.

13.2 FOR FORSIKRING TIL NÆRINGSDRIVENDE GJELDER FØLGENDE

Sikrede kan tape sin rett til erstatning dersom forsikringstilfellet skyldes handlinger eller unnlaterelser fra:

- Sikredes øverste ledelse.
- Ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid.
- Person i overordnet stilling som har ansvar for produksjon, vedlikehold, drift, HMS eller økonomi.
- Formann, bas eller andre som skal påse at arbeid utføres i samsvar med sikkerhetsforskriftene.
- Andre som med sikredes eller forsikringstakers samtykke er ansvarlig for forsikringsgjenstanden.

14. FRIST FOR Å MELDE KRAV

Ved alle skader må du kontakte Frende så snart som mulig, og senest innen ett år etter at du fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet, jf. FAL §§ 8-5 og 18-5. Dersom krav ikke er meldt innen fristen, bortfaller kravet.

Vilkår for Brannforsikring